

Головний державний санітарний лікар на Львівській залізниці Володимир БАГНЮК: “Епідемічна ситуація на залізниці стабілізується”

– Станом на 17 листопада ц.р. епідемічна ситуація із захворюваності на грип та гострі респіраторно-вірусні інфекції (ГРВІ) на Львівській залізниці стабілізувалась. Починаючи з 10 листопада, у порівнянні із попередньою добою було зареєстровано вдвічі менше випадків захворювань. За останній тиждень кількість осіб, які захворіли впродовж доби не перевищує триста випадків. Усього по залізниці з 21 жовтня по 17 листопада перехворіло грипом та ГРВІ 12449 осіб, 6 осіб померло. Необхідно відзначити, що на Львівській залізниці запроваджений постійний моніторинг за станом захворюваності на грип та ГРВІ серед залізничників і членів їхніх сімей.

Враховуючи це, можна відмітити, що за попередні десять років загальна кількість осіб, які хворіли на грип та ГРВІ впродовж року, коливалась від 39483 випадків у 1999 році до 34153 – у 2008-му. Проте за попередні десять років не було зареєстровано летальних випадків від ускладнень після грипу та ГРВІ. Цьогоріч у двох осіб, що померли в Обласному фтизіопульмонологічному центрі м. Львова, підтверджений пандемічний грип А-Каліфорнія. Всі смертельні випадки по залізниці пов'язані з запізнілим зверненням хворих за медичною допомогою та відмовою від госпіталізації із перших днів захворювання.

Аналізуючи епідемічну ситуацію в період сезонного росту статистики захворюваності на грип та ГРВІ за останні роки, необхідно відзначити, що в цьому році зростання захворюваності почалося на сорок третьому тижні року, тоді коли в епідемісезоні 2008-2009 рр. початок росту захворюваності спостерігався на п'ятому тижні року, тобто в січні-лютому; в епідемісезоні 2006-2007 рр. початок підйому захворюваності припав на 26 січня 2007 року (четвертий тиждень року), тривалість епідемічного підйому в середньому становила 6 тижнів.

Інтенсивність епідемічного процесу в попередні роки була нижчою, ніж у цьому році. Так, найвищий рівень захворюваності за тиждень становив торік: на восьмому тижні – 1954 випадки. А по інших тижнях від 1179 до 1374 випадків.

У 2009 році за тиждень з 2 по 8 листопада занедужало 5483 особи. У цьому році динаміка захворюваності впродовж однієї доби дорівнювала тижневій динаміці захворюваності грипом та ГРВІ попередніх років.

Вірусологічна лабораторія СЕС на Львівській залізниці впродовж року проводить лабораторні дослідження на грип та ГРВІ, як серед осіб, що захворіли, так і серед здорових людей для відслідковування збудників, які циркулюють серед населення. Аналіз показав, що в 2008 році при дослідженні 107 проб носоглоткових змивів від хворих було 24 позитивних знахідки (22,4%), з них виявлено сезонний грип в 41%; А(Н3Н2) в 12%; грип В у 8,3% та парагрип в 37,5%. Таким чином, у структурі захворюваності минулого року переважав сезонний грип та парагрип.

На сьогоднішній день досліджено 250 носоглоткових змивів від хворих на виявлення збудника грипу та ГРВІ, з яких позитивних було 93, що становить 37,2%. З позитивних результатів було виділено парагрип – у 25 випадках (26,8%); аденовірус

– в 10 випадках (10,8%); грип В – у 28 випадках (30,1%); грип А(Н3Н2) – у 29 випадках (31,1%) та сезонний грип – у 2 випадках (2,1%). Отже, у цьому році спостерігається активізація всіх сезонних захворювань, майже удвічі збільшилась кількість позитивних знахідок, серед яких переважає грип В та грип А(Н3Н2), загальна питома вага яких у сумі позитивних знахідок становить 62%.

Профілактична робота на упередження епідемічного ускладнення з пандемічного грипу на Львівській залізниці розпочалась ще у квітні цього року. Видана Постанова головного державного санітарного лікаря СЕС на Львівській залізниці “Про впровадження додаткових проти-епідемічних заходів із недопущення завезення залізничним транспортом і розповсюдження в межах Львівської залізниці т.зв. “свинячого грипу”. Начальником ДТГО “Львівська залізниця” розроблено та затверджено “Комплексний план заходів із попередження виникнення та розповсюдження на Львівській залізниці грипу А(Н1Н1)”, а на оперативній нараді при начальнику залізниці 30 квітня визначено склад оперативного штабу для координації діяльності із запобігання поширенню на території залізниці грипу А(Н1Н1).

Контроль за виконанням планових заходів дав позитивні результати в готовності об'єктів залізниці до епідемускладень: покращилось забезпечення об'єктів залізниці та пасажирських поїздів дезінфікуючими засобами. Проведені ремонтні роботи в медпунктах прикордонних станцій Чоп та Сарни. Виділені та облаштовані всім необхідним приміщення для медпункту і СКП на станції Заболоття, на яку з Білорусії щоденно прибуває 4 міждержавні приміські поїзди, а пасажиропотік складає 2000 пасажирів за добу. Проведені ремонтні роботи та облаштування всіх карантинних тупиків. Зокрема, перенесений на нову колію

та облаштований карантинний тупик на ст. Івано-Франківськ; встановлені водопровідні труби, підведена вода та каналізація в карантинний тупик на ст. Вадул-Сірет.

Спеціалісти СЕС на Львівській залізниці ще у квітні розробили та поширили відповідні інформаційні матеріали. У травні на всіх прикордонних СКП відбулися тренувальні навчання з медичним та немедичним персоналом. Працівники СЕС на Львівській залізниці проводили контрольні перевірки готовності об'єктів залізниці на випадок епідемускладень.

За 8 місяців поточного року здійснювався моніторинг напруженості імунітету до вірусів грипу серед дорослого здорового населення. Тестовано 147 проб, при цьому проведено 441 дослідження з трьома антигенами грипу. За результатами моніторингу найвищі рівні титрів антитіл (42,5) спостерігалися до антигену грипу А2(Н3Н2), який, як бачимо, циркулює зараз в умовах підйому рівня захворюваності.

Відповідно до “Комплексного плану заходів із попередження виникнення та розповсюдження на Львівській залізниці грипу А(Н1Н1)” проведена робота зі специфічної профілактики сезонного грипу серед критичних груп працівників залізниці. Львівська залізниця єдина провела цю роботу вчасно. вакциновано 4824 особи. На даний час маємо інформацію, що є тільки два випадки захворювань вакцинованих осіб, але більш глибокий аналіз ефективності імунізації буде проведений після закінчення епідемічного підйому разом із медичною службою. Необхідно відмітити, що у склад вакцини, яка використовувалась для щеплень, входять антигени сезонного грипу А2(Н3Н2) та грипу В, які активно циркулюють у даний час. Отже, щеплені залізничники захищені від цих збудників. Аналіз попередніх кампаній імунізації проти грипу показав, що за останні два роки

із щеплених 15720 осіб по Львівській залізниці занедужало тільки 4 особи, при чому, у всіх випадках хвороба протікала в легкій формі. Реакцій або ускладнень у щеплених осіб на профілактичні щеплення не було.

Із 30 жовтня по залізницю було введено в дію другий період комплексного плану заходів, а вже з 3 листопада, враховуючи високий рівень захворюваності, – третій.

Введення всього комплексу проти-епідемічних заходів на залізницю дало позитивний результат. Захворюваність грипом та ГРЗ стрімко зросла за добу – з 1 по 2 листопада: з 394 випадків 1 листопада до 1586 випадків 2 листопада. Це був пік захворюваності. Починаючи з 3 листопада, помічена тенденція до зниження рівня захворюваності, що коливалась на рівні 873-745 випадків щодня до 7 листопада. Далі намітилась стабілізація захворюваності і останні дві доби вона не перевищує 277-226 випадків. Найвищі показники захворюваності реєструвались по Львівській дирекції залізничних перевезень, де питома вага хворих коливалась від 50% до 67%. Але й тут ситуація стабілізувалась.

Необхідно відзначити ще один важливий момент, який доводить ефективність нашої спільної роботи із проведенням комплексу проти-епідемічних заходів. Згідно рекомендацій ВООЗ за прогнозом можливих наслідків пандемічного розповсюдження грипу визначено, що грипом могло захворіти 30% “залізничного населення”, а це 79778 осіб. Тоді як за період з 21 жовтня по 12 листопада фактично захворіло 11334 особи – у 7 разів менше.

Карантинні заходи на залізницю тривають. Тому хочу нагадати, що слід частіше мити руки, в людних місцях одягати захисні маски, частіше провітрювати приміщення та робити вологе прибирання. Варто пам'ятати і про те, що хороший результат захисту від сезонного грипу дає вакцинація. Профілактичні щеплення можна буде зробити тільки після стабілізації епідемічної ситуації.

Головний лікар Клінічної лікарні залізниці Ольга ПАЛІЙ:

“На час карантину ми перепрофілювали 125 лікарняних ліжок”

– Враховуючи епідемічну ситуацію, що склалася в регіоні, клінічна лікарня Львівської залізниці насамперед відреагувала на збільшення об'єму і навантаження, які лягли на нашу лікарню як базову установу. Ми перепрофілювали 35 ендокринологічних ліжок для госпіталізації хворих з післягрипозними ускладненнями – це не тільки хворі з пневмоніями і з бронхітами, трахеїтами тощо. На жаль, грипозні пневмонії протікають нетипово, є складнішими за клінікою і тому хворі в цьому

випадку потребують госпіталізації, спеціального нагляду та специфічного лікування, а також недешевих медикаментів. Якщо пацієнтів із діагнозом “бактеріальна пневмонія” ми могли лікувати і в денному стаціонарі, і в стаціонарі вдома, то на сьогоднішній день пневмонії потребують детального нагляду цілодобово. Тому окрім перепрофілювання ендокринологічних ліжок в загальноотерапевтичні, ми виділили ще по 45 ліжок у першому та другому терапевтичному відділеннях для госпіталізації хворих з післягрипозними ускладненнями. Таким чином, загалом перепрофілювано на пульмонологічні 125 ліжок. Хочу зазначити, що ці ліжка ще й досі у нас практично постійно завантажені. Буквально впродовж останніх двох днів ми почали випускати пролікованих пацієнтів, які поступили в лікарню з ускладненнями після грипу. Поменшало пацієнтів, яких скеровано в лікарню із пневмонією, хоча 17 листопада з таким діагнозом госпіталізовано в спеціалізовані відділення нашої лікарні дев'ять осіб.

Ми відзначаємо особливу ефективність нашої співпраці з

Лікарняною касою залізниці, бо на сьогоднішній день більшість пацієнтів-залізничників не могли б забезпечити себе ліками за свої кошти через аптечну мережу, адже йдеться про велику кількість дорогих препаратів. Всі медикаменти для хворих членів лікарняної каси лікарня отримує за коштом лікарняної каси. Окрім того, на період карантину залізниця виділила спеціальні кошти для лікування пенсіонерів-залізничників, які вже використали свої дворазові пільгові госпіталізації, проте ще раз мали можливість скористатись правом лікування на пільгових засадах, якщо це стосувалось грипу та його ускладнень.

На базі ендокринологічного відділення лікарні організовано додатковий лікарський пост, де наші пульмонологи чергують цілодобово. Ці фахівці залучаються і до консультацій хворих на лінії, коли виникає така потреба.

На період карантину інтенсивно працював реанімопіль і дуже виручав нас у складних ситуаціях, коли потрібно було доправити важкохворого з лінії у Клінічну лікарню залізниці. Реанімопіль має необхідне

медичне обладнання, у т.ч. й апарат штучної вентиляції легень та кисневу систему, що гарантує безпечно перевезення важкохворого навіть на дальші відстані для подальшого лікування у нашій лікарні, яка має кваліфікований персонал і відповідні технічні можливості. Тому ми, безумовно, таких хворих намагаємось забирати до себе. Це стосується різних хворих, але в даний час актуально для пацієнтів з ускладненнями після грипу, у тому числі й з пневмоніями.

За період з 29 жовтня до лікарні госпіталізовано 204 пацієнти з ускладненнями грипу, 73 з них, у т.ч. 23 хворих пневмонією, виписались у задовільному стані. Від ускладнених пневмоній у лікарні померли два пацієнти. Вони через пізнє звернення до медиків поступили до нас у вкрай важкому стані, окрім того, в обох цих хворих були й серйозні супутні захворювання, які, безперечно, вплинули на перебіг пневмонії.

До речі, при госпіталізації хворого та діагностуванні потрібно чітко визначити походження пневмонії – чи це бактеріальна чи поствірусна, оскільки різні її форми мають

свій перебіг і потребують відповідного лікування. До прикладу, поствірусна протікає важче, дає більше ускладнень та більш виражений інтоксикаційний синдром, тому ми дотримуємось спеціальних алгоритмів лікування таких пацієнтів. Передбачено і противірусні препарати. На сьогоднішній день ми маємо всі необхідні медикаменти в достатній кількості, у тому числі “Таміфлю”. Цей препарат ми застосовуємо відповідно до рекомендацій МОЗ України.

Ми активно співпрацюємо із вірусологічною лабораторією СЕС на Львівській залізниці, яка цілодобово приймала мазки і кров хворих на дослідження, надаючи досить оперативну попередню відповідь.

В амбулаторних умовах ми також застосовуємо так звані швидкі тести на грип. Все це дозволяє з ранніх стадій призначати диференційоване лікування.

Аналізуючи ситуацію, хочу нагадати залізничникам, що лише своєчасне звернення, діагностика та кваліфіковане лікування допоможуть убезпечити їх від грипу, ГРВІ та подальших ускладнень.